

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Chmelíčka a soudkyň JUDr. Ivy Březinové a Mgr. Jitky Stíbalové ve věci

žalobce: **Pavel R.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx

proti
žalované: **Městská část Praha 2**
sídlem Náměstí Míru 20, Praha 2

o zaplacení 98 945,10 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 21. 6. 2017, č. j. 22 C 321/2015 - 120 ve spojení s doplňujícím rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 24. 9. 2018, č. j. 22 C 321/2015 - 143

takto:

Rozsudek soudu I. stupně ve znění doplňujícího rozsudku se **zrušuje** a věc se vrací soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem ve spojení s doplňujícím rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu o zaplacení částky 98 945,10 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 14. 12. 2012 do zaplacení a uložil žalobci povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 900 Kč.
2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce domáhal vrácení částky 98 945,10 Kč, kterou dne 14. 12. 2012 zaplatil žalované, dle tvrzení žalobce bez právního důvodu. Žalobce k tomu blíže uvedl, že částku zaplatil na základě písemné výzvy žalované ze dne 23. 11. 2012, ve které žalovaná tuto částku vyčíslila jako vícenáklady rekonstrukce rozvodu ústředního topení v domě č.p. xxx v xxx, xxx, které zavinil žalobce tím, že neposkytl součinnost jako nájemce bytu č. xxx a nezpřístupnil byt za účelem provedení stavebních prací v bytě. Rekonstrukce tak proběhla bez této součinnosti, ovšem s vícenáklady, které stavební firma vyčíslila částkou 98 945,10 Kč. Žalovaná k výzvě k zaplacení ze dne 23. 11. 2012 připojila položkový rozpočet těchto víceprací. Žalobce částku zaplatil, neboť vyúčtované stavební a topenářské vícepráce považoval za opodstatněné. Dne 19. 4. 2015 byl žalobce třetí osobou upozorněn na to, že naučtované položky nebyly z větší části provedeny. V článku V. žaloby žalobce uvedl, že částka 98 945,10 Kč představuje finanční plnění za práce, které nebyly provedeny, a finanční plnění za práce provedené dle projektu, které musely být provedeny, bez ohledu na zpřístupnění jeho bytu.
3. Soud I. stupně posoudil jako důvodnou námitku promlčení vznesenou žalovanou a žalobu z důvodu promlčení nároku zamítl. Vyšel z právního posouzení věci dle § 451 a § 107 zákona č. 40/1964 Sb. (občanský zákoník účinný do 31.12.2013 – dále jen obč. zák.) a učinil závěr, že nárok žalobce uplatněný žalobou podanou dne 14. 12. 2015 byl uplatněn po uplynutí dvouleté subjektivní promlčecí doby, která začala běžet dne 14. 12. 2012 a uplynula dne 14. 12. 2014. Soud I. stupně uvedl, že žalobce věděl, jaká opatření zhotovitel (stavební firma provádějící rekonstrukci) činí a jak rekonstrukce probíhá. Při plnění částky dne 14. 12. 2012 věděl, co a komu plní, důvodnost plnění si tudíž mohl posoudit. Soud I. stupně shrnul, že žalobce měl v době plnění všechny důležité informace pro zhodnocení, zda tu byl důvod k zaplacení částky či nikoli, a tvrzení žalobce o tom, že teprve jinou osobou byl seznámen s tím, že některé práce nebyly provedeny, označil soud I. stupně za právně bezvýznamné.
4. Proti rozsudku podal žalobce včas odvolání, které odůvodnil tím, že soud I. stupně rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, neboť neprovedl důkazy navrhované žalobcem. Trval na tom, že v okamžiku plnění neměl vědomost o tom, že se jedná o bezdůvodné obohacení. Věděl, jak rekonstrukce probíhá, a právě na základě této vědomosti považoval placené vícenáklady za oprávněné. Navrhl zrušení rozsudku a vrácení věci soudu I. stupně k dalšímu řízení.
5. Žalovaná navrhla potvrzení rozsudku jako věcně správného.
6. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek, včetně řízení, které mu předcházelo podle § 212 a §212a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (o. s. ř.) a poté dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky pro konečné rozhodnutí ve věci
7. Nejprve lze uvést, že soud I. stupně obecně správně věc právně posoudil dle § 451 a násl., § 107 obč. zák. a správně odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu týkající se počátku běhu subjektivní promlčecí doby u nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

8. Dle § 107 odst. 1 obč. zák. se právo na vydání plnění z bezdůvodného obohacení promlčí za dva roky ode dne, kdy se oprávněný dozví, že došlo k bezdůvodnému obohacení a kdo se na jeho úkor obohatil.
9. Z judikatury Nejvyššího soudu k citovanému ustanovení vyplývá, že ve smyslu § 107 odst. 1 obč. zák. se oprávněný dozví o vzniku bezdůvodného obohacení tehdy, když má k dispozici údaje, které mu umožňují podat žalobu o vydání bezdůvodného obohacení, tj. když nabyl vědomost o rozsahu bezdůvodného obohacení, o osobě obohaceného, přičemž není rozhodné, že již dříve měl možnost se dozvědět skutečnosti, na jejichž základě si mohl učinit úsudek o bezdůvodném obohacení a jeho výši.
10. Za skutkově přílehlavé považuje odvolací soud zejména rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 30 Cdo 2758/2006, které řeší počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty dle §107 odst. 1 obč. zák. v případě, kdy pojišťovna vyplatila pojistné plnění za zničené věci, jejichž seznam měla v době plnění k dispozici, a následně zjistila, že na zničené věci nedopadalo pojištění sjednané pojistnou smlouvou. Promlčecí doba k vydání pojistného plnění počala běžet okamžikem plnění pojišťovny, neboť v tomto okamžiku měla pojišťovna k dispozici všechny rozhodné skutečnosti pro vyčíslení bezdůvodného obohacení, tzn. věděla, za jaké věci vyplácí pojistné plnění, a byl jí znám obsah pojistné smlouvy.
11. V této konkrétní věci však soud I. stupně výše uvedeným způsobem důsledně nepostupoval. K tomu, aby bylo možné v daném případě učinit skutkový závěr o tom, že žalobce měl v době plnění k dispozici všechny rozhodné informace a začala běžet subjektivní dvouletá promlčecí doba, je nutný jednak skutkový závěr, že žalobce v době plnění věděl, jaké konkrétní vícenáklady platí, a dále skutkový závěr, že žalobce měl v době plnění částky 98 945,10 Kč takovou vědomost o rekonstrukci (ve smyslu tak konkrétní a úplnou), že na základě této vědomosti byl schopen v době plnění posoudit oprávněnost jednotlivých položek rozpočtu, které ve svém souhrnu dávají částku 98 945,10 Kč.
12. Soud I. stupně učinil na základě nesporných tvrzení účastníků správný skutkový závěr, že žalobce v době plnění věděl, za jaké vícenáklady platí, neboť měl od žalované k dispozici položkový rozpočet vícenákladů, který mu zaslala spolu s výzvou k plnění ze dne 23. 11. 2012. Pro zrušující usnesení je však rozhodné, že pro skutkový závěr, že žalobce měl v době plnění též takovou konkrétní vědomost o rekonstrukci, která by mu umožnila posoudit oprávněnost každé jednotlivé vícenákladové položky v tom smyslu, zda je skutečně oprávněně účtovaná, však neměl soud I. stupně žádný podklad. Neobstojí tak skutkový závěr soudu I. stupně, že žalobce měl v době plnění všechny rozhodné informace a že tudíž začala běžet subjektivní promlčecí doba, neboť takový skutkový závěr nemá oporu v řízení, které vydání rozsudku předcházelo, a je tudíž nepřezkoumatelný.
13. Nutno uvést, že soud I. stupně ani nemohl úplný skutkový závěr učinit, neboť neměl dostatečně určitá a úplná žalobní tvrzení. Žalovaná částka je souhrn různých položek (různých vícenákladů). V žalobě se uvádí, že některé položky nebyly fakticky vůbec provedeny a některé byly provedeny bez příčinné souvislosti s nepřístupností bytu žalobce, jinak řečeno, byly by provedeny tak jako tak (např. vypuštění topného systému). Je na žalobci, aby k jednotlivým položkám (částkám), kterých se domáhá a které ve svém souhrnu činí 98 945,10 Kč, učinil konkrétní tvrzení, tedy uvedl, co položka představuje, zda byla či nebyla provedena, co mu o položce bylo známo v době plnění, kdy a jak se dověděl, že nebyla fakticky provedena, popř. kdy dospěl k závěru, že i když byla provedena, nesouvisí to s nepřístupností jeho bytu, a označil k těmto tvrzením důkazy. Již základní rozdělení jednotlivých položek (vícenákladů) do skupiny fakticky neprovedených a provedených, ovšem bez zavinění žalobce, může mít význam při posouzení počátku běhu

promlčecí doby. Skutkový závěr rozhodný z hlediska aplikace § 107 odst. 1 obč. zák. musí být učiněn ve vztahu ke každé položce, jejíž vrácení se žalobce domáhá.

14. Odvolacímu soudu tedy nezbylo než 219a odst. 1 písm. b) o.s.ř. z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost rozsudek soudu I. stupně zrušit a dle § 221 odst.1 písm.a/ o.s.ř. mu věc vrátit k dalšímu řízení.
15. Na soudu I. stupně v dalším řízení bude, aby za užití § 118a odst.1 a 3 o.s.ř. vyzval žalobce k doplnění žalobních tvrzení k jednotlivým položkám a aby k nim označil a předložil důkazy. Na tom základě, v jakém žalobce splní svou povinnost tvrzení i důkazní, potom rozhodne znovu o žalobou uplatněném nároku.

Poučení

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 15. ledna 2019

JUDr. Milan Chmelíček v.r.
předseda senátu